

Finansiella riktlinjer Trelleborgs Kommun

Antagen av: Kommunstyrelsen den 9 februari 2022, § 14.

Reviderad; KS 2023-12-20, §

Giltighetstid: Gäller tills vidare

Sammanfattning

Kommunens finansiella riktlinjer antas av kommunstyrelsen och kompletterar Finanspolicyn som beslutas om av kommunfullmäktige. Riktlinjerna ska precisera anvisningar avseende upplåning, utlåning/placeringar, valuta- och ränterisklimiter samt motpartslimiter. Riktlinjerna styr internbankens operativa verksamhet.

Tillämpning

Då kommunkoncern har infört en internbanksstruktur (koncernbank) där kommunen ansvar för koncernens finansiering gäller dessa riktlinjer även för internbankens verksamhet

Innehåll

Sammanfattning	2
Tillämpning.....	2
1 Inledning	4
1.1 Riktlinjer, regler och anvisningar för leasing	4
1.2 Allmänna riktlinjer för användandet av derivat och swappar.....	4
1.3 Riktlinjer för likviditetsreserven.....	4
2 Skuldhantering.....	5
2.1 Låneram	5
2.2 Riktlinjer avseende säkringsredovisning	5
2.3 Riktlinjer avseende finansieringsrisk.....	5
2.4 Riktlinjer avseende ränterisk	7
2.5 Riktlinjer avseende finansiella instrument i skuldförvaltningen	7
2.6 Riktlinjer avseende motpartsrisker vid upplåning	7
3 Placeringsföreskrifter.....	7
3.1 Struktur och ansvarsfördelning.....	7
3.2 Placeringsportföljer.....	8
3.3 Riktlinjer för utvärdering av placeringsverksamheten.....	8
3.4 Riktlinjer avseende förvaring av värdepapper	8
3.5 Placeringsriktlinjer.....	9
3.6 Riktlinjer avseende finansiella instrument i tillgångsförvaltningen	9
3.7 Riktlinjer avseende förluster beroende av operationella risker	9
3.8 Riktlinjer avseende motpartslimiter i räntebärande instrument.....	10
4 Valutarisk.....	11
4.1 Riktlinjer för hantering av valutarisk.....	11
5 Rapportering	11

1 Inledning

Dessa riktlinjer är underställda kommunkoncernens Finanspolicy vilken utgör ett övergripande ramverk för den finansiella hanteringen inom Trelleborgs kommun (kommunen) och dess helägda bolag (kommunkoncernen).

De finansiella riktlinjerna ska beslutas om av Kommunstyrelsen minst en gång per mandatperiod men kan revideras oftare vid behov. Finanschefen ansvarar för att bevaka de interna behoven av förändring av riktlinjerna ur kommunens och koncernens perspektiv. Finanschefen ska också löpande följa utvecklingen av de aktuella förutsättningarna på den externa finansmarknaden. Finanschefen ska när denne så bedömer relevant initiera förändringar i riktlinjerna.

1.1 Riktlinjer, regler och anvisningar för leasing

Regler och anvisningar för leasing redovisas inte i detta dokument.

1.2 Allmänna riktlinjer för användandet av derivat och swappar

Kommunen ska ha ramavtal avseende derivat med minst tre affärsbanker samt bör ha avtal om central motpartsclearing avseende derivat med minst ett Clearinghus.

Kommunen ska använda derivatinstrument när så är affärsmässigt motiverat och på ett sådant sätt att kommunen inte utsätts för onödiga eller icke önskvärda risker.

Kommunen ska bara använda derivat för att justera riskexponeringen till önskad nivå i en specifik placerings- eller skuldportfölj som är strukturerade för ett särskilt ändamål.

Kommunen ska inte använda derivatinstrument i syfte att göra s.k. arbitragevinster eller att i spekulativt syfte söka exponering mot prisförändringar på underliggande finansiella instrument.

Kommunen ska heller inte avstå från att använda derivat om det är ett kostnadseffektivt sätt att uppnå beslutad riskexponering

1.3 Riktlinjer för likviditetsreserven

Kommunen ska ha en betalningsberedskap/ likviditetsreserv som säkerställer tillräcklig likviditet till verksamhetens löpande kostnader, investeringar, räntebetalningar och återbetalning av lån.

Betalningsberedskapen/likviditetsreserven definieras som:

- Likvida medel på bankkonto
- Beviljad och outnyttjad checkkredit
- Övriga beviljade och outnyttjade kreditlöften
- Finansiella placeringar tillgängliga inom 5 dagar

Målsättningen med likviditetshanteringen är att den ska bedrivas säkert och kostnadseffektivt med minimerade operationella risker. Detta uppnås genom samordnade kapitalflöden i kommunkoncernen, effektiva och säkra betalningsrutiner och en god likviditetsplanering på koncernnivå.

Samordning och effektivitet uppnås genom att Kommunen disponerar ett koncernkontosystem. Alla helägda dotterbolag ska vara anslutna till koncernkontot. Samtliga in- och utbetalning till och från kommunkoncernens ska utföras genom koncernkontot.

Finanschefen får godkänna att kommunen och koncernbolagen har ytterligare konton i andra banker om det är affärsmässigt motiverat.

Respektive bolag disponerar ett eget summeringskonto inom koncernkontot som visar bolagets nettoställning gentemot kommunen, det vill säga lån från kommunen reducerat med aktuell kassa. Under summeringskontot disponerar respektive bolag fyra undernivåer¹. Dessa kan användas fritt av bolaget till exempel för egna dotterbolag. Endast summeringskontots aggregerade saldo utgör bolagets exponering mot Kommunen.

De helägda bolagen ska rapportera, till Internbanken, behov av checkkredit.

Internbanken ska i samverkan med respektive bolag följa upp och planera behov av likviditet på kort och lång sikt. Det betyder att bolagen ska ta fram en likviditetsprognos, det vill säga en uppskattning av hur mycket av checkkrediten som ska disponeras. Internbanken och bolagen samråder om periodicitet för likviditetsprognosen

2 Skuldhantering

2.1 Låneram

Kommunfullmäktige beslutar varje år om en låneram för kommunen och kommunens bolag.

Koncernbolagen ska så tidigt som möjligt informera Internbanken om tidpunkt när man avser att förändra lånevolymen till exempel vid nyupplåning eller amortering på befintlig skuld

Kommunens ekonomiavdelning eller liknade funktion ska likaså informera Internbanken.

2.2 Riktlinjer avseende säkringsredovisning

Med syftet att på bästa sätt skydda kommunen mot bokföringsmässiga värdeförändringar, minska variationen i resultat och få jämna och stabila räntekostnader över tid ska säkringsredovisning tillämpas. De instrument som används i skuldhanteringen ska därför uppfylla kraven för säkringsredovisning och ska dokumenteras enligt särskild upprättad säkringsdokumentation

2.3 Riktlinjer avseende finansieringsrisk

Kommunen ska eftersträva en spridning av låneförfallen över tid.

Enskild långivare, med undantag för Kommuninvest, ska inte finansiera mer än 30 % av den vid varje tidpunkt totala skuldvolymen. Flera långivare ska eftersträvas men affärsmässiga hänsyn ska alltid beaktas. Kommunens får ha 100 % kapitalmarknadsfinansiering det vill säga finansiering genom utgivna certifikat eller obligationer.

¹ Antal undernivåer beror av vilken bank som levererar koncernkontot

Likviditetskvot

- Likviditetskvot definieras som summan av medel på bankkonto plus outnyttjade checkkrediter och outnyttjade övriga kreditfaciliteter dividerat med summan av låneförfall och amorteringar kommande 12-månaders.
 - Likviditetskvoten ska uttryckas i procent och inte understiga 100 % löpande under verksamhetsåret.
- ~~Andelen kapitalförfall inom en tolv månaders period ska max uppgå till 60 % av portföljen. Detta stycke ersätts med likviditetskvot~~
 - Den genomsnittliga kapitalbindningstiden regleras för närvarande inte
 - Det finns ingen absolut gräns för maximal löptid för ett enskilt lån men lånens löptid ska vara anpassade till de investeringar som ligger till grund för lånet och med affärsmässiga hänsyn tagna.
 - Upplåning får ske i svenska kronor, norska kronor, euro eller amerikanska dollar, USD. All upplåning i utländsk valuta ska valutasäkras.

För upplåningen är nedanstående finansieringskällor och motparter godkända:

Finansieringskällor:

- Koncernkontokredit och övriga tillgängliga kreditfaciliteter.
- Reverslån, bilaterala lån
- Utgivande av kort- och långfristiga skuldebrev på penning- och kapitalmarknaden (certifikat- och obligationsprogram).
- Leasing

Motparter:

- Koncernkontot, om överlikviditet finns.
- Kommuninvest i Sverige AB (publ).
- Europeiska Investerings Banken (EIB).
- Nordiska Investerings Banken (NIB).
- Övriga så kallade Supranationals²
- Svenska kommuner och regioner
- Svensk bank eller svenska finansinstitut/försäkringsbolag.
- Utländsk bank, om upplåning sker med tillämpning av svensk lag och svensk lånedokumentation.
- Anonyma investerare i kommunens utgivna skuldebrev på penning- och kapitalmarknaden.
- Svenska statliga verk eller bolag helägda av svenska staten.

Kommunstyrelsen beslutar om att godkänna nya finansieringskällor, nya motparter samt nya finansiella instrument. Finanschefen eller chefen för Internbanken beslutar om användandet av finansiella instrument inom ramen för dessa riktlinjer.

All upplåning ska ske på affärsmässiga grunder genom anbudsförfarande från flera långivare när marknadsläget möjliggör flera konkurrenskraftiga anbud gällande efterfrågade löptider och villkor. Upplåning för placering med ränteförtjänst (arbitrageaffärer) är inte tillåtna.

Om det är affärsmässigt motiverat får upplåning i förtid ske. Upplåning för kända framtida investeringar får ske upp till sex månader före investeringstillfället.

² Till exempel Världsbanken

2.4 Riktlinjer avseende ränterisk

- Ränterisken ska, av Internbanken, hanteras aktivt och följas upp löpande
- Andelen ränteförfall inom 12 månader får max uppgå till 60 % av portföljen
- Den genomsnittliga räntebindningstiden ska ligga i intervallet 2-5 år.
- Räntebindningstiden för enskilt lån eller räntederivat ska normalt inte överstiga 10 år

2.5 Riktlinjer avseende finansiella instrument i skuldförvaltningen

Tillåtna finansiella instrument, låneinstrument och derivatkontrakt i skuldförvaltningen är följande

- Bilateral låna, reverslåna
- Obligationer och certifikat
- Ränteterminer, FRA, Forward Rate Agreement
- RIBA, Riksbankfutures
- Ränteswappar, Spot och forward startade³
- Räntetak och räntegolv, Caps och Floors
- Övriga ränteoptioner
- Valutaswappar och valutaränteswappar

För att ovanstående instrument ska få användas krävs att kommunens personal har god kunskap om; instrumenten, konstruktioner, kassaflöden och de risker som de valda instrumenten är förknippade med. Om sådan personal inte finns på plats får kommunen inte använda dessa instrument.

Kommunjurist/chefsjurist eller liknade befattning utfärdar en så kallad legal opinion (rättsintyg) och bekräftar att kommunen har sådan person som behärskar de finansiella instrument som används i finansförvaltningen. Legal opinion utfärdas på begäran av de banker kommunen avser att ingå finansiella transaktioner med.

2.6 Riktlinjer avseende motpartsrisker vid upplåning

Motpartsrisker som uppstår i samband med finansiering och handel i derivatinstrument och avser risken att bolaget får en förlust till följd av att en motpart inte kan fullfölja sina åtaganden.

Godkänd motpart i handel med derivatinstrument är affärsbank med generellt svenskt banktillstånd samt lång kreditrating motsvarande minst A- (Standard & Poor).

Om ratingen för en finansiell motpart försämras under A- får inga fler transaktioner som ytterligare ökar motpartsrisken genomföras därefter ska kommunstyrelsen meddela och besluta om eventuella åtgärder fattas.

3 Placeringsföreskrifter

3.1 Struktur och ansvarsfördelning

- Alla placeringar ska ordnas i särskilda portföljer för vilka unika och specifika riktlinjer ska anges. Tillåtna tillgångsklasser, förväntad avkastning, målrisk samt jämförelseportfölj så kallat benchmark, ska anges i dessa riktlinjer
- Kommunfullmäktige beslutar om avsättning av medel till finansiella investeringar
- Kommunstyrelsen beslutar om särskilda riktlinjer för specifika portföljer

³ Spot betyder tidigast möjliga start, forward betyder att startdatum knuffas framåt i tiden

- Finanschefen eller Internbankschefen beslutar om vilka instrument som ska användas placeringsverksamheten, inom ramen för dessa riktlinjer.

3.2 Placeringsportföljer

Nedanstående placeringsportföljer ska finnas. Kommunstyrelsen kan besluta om att öka antalet placeringsportföljer efter att kommunfullmäktige beslutat om nya avsättningar.

- Pensionsmedel, regleras för närvarande i särskilt beslut
- Likviditetsportfölj, koncernkontots likviditetsöverskott

Med likviditetsöverskott avses de likvida medel på koncernkontot och som inte behövs som likviditetsreserv

Överskottslikviditet på koncernkontot ska i första hand användas för att lösa utestående lån/krediter och/eller täcka lånebehovet i kommunkoncernen. Om tillfällig överskottslikviditet inte kan utnyttjas för att matcha upplåningsbehoven i kommunkoncernen, får överskottet placeras externt enligt riktlinjer nedan.

Internbanken ansvarar för placeringar av överskottslikviditet. Bolagens eventuella likviditetsöverskott ska hållas på bolagets koncernkonto.

3.3 Riktlinjer för utvärdering av placeringsverksamheten

För att placeringsverksamhetens effektivitet ska kunna mätas ska avkastningen i samtliga placeringar jämföras mot ett jämförelseindex ett så kallat benchmark. Tabellen nedan anger jämförelseindex.

Jämförelseindex för kommunens placeringar	
<i>Tillgångskategori</i>	<i>Jämförelseindex</i>
Kortfristiga räntebärande tillgångar	OMRX T-bill
Långfristiga räntebärande tillgångar	OMRX Total bond
Svenska aktier (fonder)	SIXPRX
Globala aktier (fonder)	MSCI World TR
Alternativa investeringar som Specialfonder och som avses vara o-korrelerade mot någon av kategorierna ovan.	OMRX + 2%

3.4 Riktlinjer avseende förvaring av värdepapper

Kommunens tillgångar ska förvaras hos:

- Svensk bank eller institut som har finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring eller hos
- Utländsk bank eller institut som har motsvarande tillstånd som ovan

3.5 Placeringsriktlinjer

Placeringsriktlinjer Likviditetsportfölj			
Värdepapper	Kapital-/och räntebindningstid		Jämförelseindex Benchmark
Räntebärande enligt dessa riktlinjer	Minimum 1 vecka	Maximum 1,5 år	OMRX T-bill
Kommentar	Placering av koncernkontolikviditeten ska huvudsakligen utgöras av kortfristiga räntebärande värdepapper med hög kreditvärdighet. Placeringarna syftar till att jämna ut koncernkontots likviditetssaldo över tid.		
Avkastningsmål	Portföljen ska årligen leverera avkastning som överstiger OMRX T-bill		
Mål för portföljens risktagande	Ränterisk, duration 10-360 dagar		

3.6 Riktlinjer avseende finansiella instrument i tillgångsförvaltningen

- Deposit
- Reverser
- Obligationer och certifikat, börsnoterade och o-noterade
- Omvända repotransaktioner
- Svenska och utländska aktier, börsnoterade- och o-noterade inklusive värdepapper med exponering mot infrastruktur och miljöinvesteringar
- Aktie-, ränte-, blandfonder och hedgefonder
- Derivat och swappar

För samtliga ränteinstrument ovan gäller att konstruktioner med rörlig eller fast ränta och även sk 0-kuponränta är tillåtna. För fondplaceringar gäller att kommunen kan välja utdelande fonder eller icke utdelande fonder beroende av syfte och målsättning med förvaltningen. Motpartslimiter vid placering i räntebärande värdepapper

3.7 Riktlinjer avseende förluster beroende av operationella risker

Förluster som är uppkomna på grund av operationella handhavandefel ska omedelbart rapporteras till Kommunstyrelsen som i sin tur ska ge Kommundirektören i uppdrag att utreda om förbättringar i rutiner och processer kan minimera risker för framtida förluster orsakade av operationella handhavandefel

3.8 Riktlinjer avseende motpartslimit i räntebärande instrument

Om kommunen av någon orsak tillfälligt förväntas få mycket stor överlikviditet, medel på bankkonto, kan kommunstyrelsen utfärda tillfälliga riktlinjer för kortfristig placering av överlikviditet. Denna möjlighet ska och förväntas normalt sett inte behöva användas.

	Kategori	Nom. belopp mnkr Limit per kategori	Nom. belopp mnkr Limit per motpart Löptid > 1 år	Nom. belopp mnkr Limit per motpart Löptid ≤ 1 år
1	Svenska staten inkl. statliga verk	Obegränsat eller 100 % av placerad volym	Obegränsat	Obegränsat
2	Bolag ägda till 100 % av svenska staten ⁴	200 eller max 30 % av placerad volym	100	200
3	Bolag ägda av AP-fonderna med 50 % - 99 % ägarandel	100 eller max 30 % av placerad volym	100	100
4	Danska, Norska, Finska och Tyska staten	500 eller max 30 % av placerad volym	100	200
7	Svenska säkerställda bostadsobligationer	500 eller max 30 % av placerad volym	100	200
8	Svenska kommuner och regioner eller bolag garanterade av svenska kommuner och regioner	500 eller 100 % av placerad volym	100	200
9	Bolag ägda till 100 % av svenska kommuner eller regioner, utan rating eller garanti	50 eller max 10 % av placerad volym	50	50
10	Svenska och utländska bolag med en rating lägst A-	50 eller max 30 % av placerad volym	50	50
11	Svenska bolag med en rating lägst BBB-	25 eller max 15 % av placerad volym	25	25
14	Supranationals ⁵	500 eller max 30 % av placerat kapital	50	100
15	Direktutlåning till investeringar verksamhet inom Trelleborgs kommun	Obegränsat	Obegränsat	Obegränsat
16	Utlåning till helägda bolag inom Trelleborgs kommun	Specificeras i årligt beslut om lån- och borgensram	Specificeras i årligt beslut om lån- och borgensram	Specificeras i årligt beslut om lån- och borgensram

⁴ Bolag ägda till 100 % av AP-fonderna ska räknas till kategorin bolag helägda av svenska staten.

⁵ Europeiska Investeringsbanken, Nordiska investeringsbanken, EBRD, IFC, IBRD

4 Valutarisk

4.1 Riktlinjer för hantering av valutarisk

Huvudprincipen är att valutarisker ska valutasäkras.

Mindre betalningsflöden understigande 100 basbelopp behöver inte valutasäkras. För betalningar överstigande 100 basbelopp ska kommunstyrelsen eller respektive bolagsstyrelse besluta om valutasäkring.

Placeringar i aktiefonder utgivna i andra valutor än svenska kronor är också undantagna reglerna om valutasäkring.

Kommunen och dess bolag är alltid ansvariga för att löpande bevaka exponeringen mot utländska valutor och informera kommunstyrelsen eller bolagsstyrelsen om exponeringen överstiger de gränsvärde som anges i finanspolicyn. Även kommunens finanschef ska informeras

För upplåning och placeringar i utländska valutor gäller:

1. Upplåning i andra valutor än svenska kronor ska alltid valutasäkras. Detta för att lånekostnaden ska vara känd över hela lånets löptid.
2. Placeringar i obligationer eller räntefonder utgivna i andra valutor än SEK ska alltid valutasäkras. Detta för att säkra en positiv avkastning under placerings löptid.
3. Placeringar i utländska aktiefonder ska normal sett aldrig valutasäkras. Detta krävs för att för att i fonder i utländsk valuta ska kunna utgöra en riskreducerande del i placeringsportföljen.

I punkten 3 ovan har finanschefen har mandat att besluta om avvikelser mot normalfallet, om det är affärsmässigt motiverat. Beslutet ska iså fall dokumenteras.

5 Rapportering

Rapportering av finansförvaltningen verksamhet ska, om inget annat sägs, följa Finanspolicyns riktlinjer.